קהילות

איגוד עמלי התורה בארץ הקודש

בס"ד ◆ גליון 34 ◆ תמוז התשפ"ג ◆ מרכזייה: 02-99-110-99 ◆ a0799444971@gmail.com

עמלי התורה
איגוד קהילות האברכים בארה"ק

מפי רבותינו

דברי הספד על רשכבה"ג מרן ראש הישיבה הגאון הגדול
רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין זצוק"ל
שנמסרו ע"י מרן הגאב"ד **הגרש"י זעפראני** שליט"א
בהספד המרכזי בבית שמש, סיון תשפ"ג

שקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלקינו"

איתא בחז"ל (איכה רבא א, ובר"ה י"ח:); "קשה הוא סילוקן של צדיקים לפני הקדוש ברוך הוא ממאה חסר שתים תוכחות שבמשנה תורה, ומחרבן בית המקדש".

בצ"ח קללות נאמר "והפלה ה' את מכותיך" (דברים כח, נט), בחורבן בית מקדשנו נאמר "ותרד פלאים" (איכה א, ט) ובסילוקן של צדיקים נאמר "הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא ואבדה חכמת חכמיו ובינת נבוניו תסתתר" (ישעיהו כט, יד).

עצמותו תורה

מורי ורבותי, בהסתלקותו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל אנו מבכים על חורבן בית מקדשנו, מבכים על אובדנה של תורתנו. יתומים היינו ואין אב! מרן ראש הישיבה מנהיג הדור איננו! אנשי אמונה אבדו ומה בענה אנן בתראי.

כבר אמרו רבותינו (אבות ד, יג) "שלשה כתרים הם, כתר תורה, כתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן". מי שנושא כתר מלכות נקרא מלך, מי שנושא כתר כהונה נקרא כהן, ומי שכמו מרן ראש הישיבה זצוק"ל נושא כתר תורה, כיצד נקרא? נקרא 'תורה'! הוא בעצמותו! נקרא תורה, וכתר שם טוב עולה על גביהם.

איך מגיעים ומשיגים כתר שם טוב? "אם אין חכמה - אין יראה. אם אין יראה - אין חכמה" (אבות ג, ז), ומבאר הגר"א דזה יראה תתאה וזה יראה עילאה, 'אם אין יראה אין חכמה' - זו יראת העונש, ו'אם אין חכמה אין יראה' זו יראת הרוממות, וזהו שם טוב.

מרן ראש הישיבה זצוק"ל הגיע למדרגה שהוא בעצמותו נהפך להיות חפצא של תורה, תורה דיליה!

"אמר רבא; בתחילה נקראת על שמו של הקב"ה ולבסוף נקראת על שמו, שנאמר (תהילים א, ב) "בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה" (בבלי ע"ז, י"ט). הוא עצמו נהפך לבחינה של תורה!

"מוסר - הוא סתרי תורה!"

הנה הזכיר קודם כאן מרן ראש הישיבה הגרב"מ אזרחי שליט"א כמה לימד וחיזק בלימוד המוסר, "החזק במוסר אל תרף ניצרה כי היא חייך" (משלי ד, יג).

בשעה שפתח מורנו המשגיח הגר"ש וולבה זצוק"ל בשנת תשמ"ג לפני ארבעים שנה את בית המוסר, אף אני הקטן זכיתי להיות שם, היו שם כל גדולי המוסר דאז הגרב"צ ברוך זצ"ל הגר"ח זייצ'יק זצ"ל ועוד. באותה העת זעק ואמר; העולם חושבים ש'סתרי תורה' היינו קבלה. לא ולא! 'מוסר דאס איז א סתרי תורה'! מוסר הוא סתרי תורה!

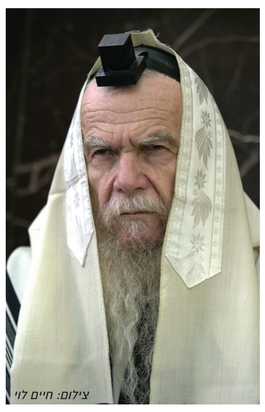
צילום: חיים לוי

והן ידוע כי הגר"ש זצוק"ל היה לו יד ושם בקבלה, והיה חברותא של הבאר משה - כ"ק האדמו"ר מאווזורוב זצוק"ל, ומתוך זה בא ומלמד, חושבים אנו כי קבלה היא סתרי תורה משום שעוסקת בסתרו של עולם, אך לא - סתרי תורה זהו המוסר! המוסר אשר נוגע במסתורי כל אדם ואדם ונבכי נפשו.

מצינו אצל קורח שראה ברוח"ק את העתיד לצאת ממנו, כמש"א (במדבר רבה יח, ח) "וקרח שפקח היה, מה ראה לשטות הזה? אלא עינו הטעתו. ראה שלשלת גדולה עומדת הימנו - שמואל, ששקול כמשה ואהרן שנאמר: "משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו" (תהלים צט, ו); עשרים וארבעה משמרות עומדות מבני בניו שכולם מתנבאים ברוח הקודש: "כל אלה בנים להימן" (דברי הימים א, כה). אמר: אפשר הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני, ואני אדום?!".

כלומר, הוא רואה ברוח הקודש, אך אינו רואה את מה שחבוי במסתרים... הלא הוא שאמרו, מוסר הוא סתרי תורה, ואשר על כן אם אין יראה אין חכמה...

לא הילכתי בגדולות...

מורי ורבותי, כאשר שומעים אנו על אנשים גדולים גאונים ומופלאים, עולה כמן מחשבה - מה זה שייך אלי, הן אני לא שם, אינני בעל כשרון גדול, ולא עילוי מיוחד. אך בשעה שמדברים על מרן ראש הישיבה זצ"ל - הוא לא נולד מלאך...

הוא אכן הסתלק מהעולם כקודש קדשים, כמלאך הדר עם בני תמותה, אבל זו עבודת חיים אשר שייכת לכל אחד ואחד מאיתנו! מרן ראש הישיבה מחייב כל אחד ואחד מאיתנו! ממרן למדים אנו איך צועדים שלב אחר שלב, והכל בפשיטות "לא הילכתי בגדולת ונפלאות ממני", לא ולא!

מרן זצוק"ל היה כידוע מחבורת המייסדים של ישיבת פוניבז'. בשעה שמרן הרב מפוניבז' זצוק"ל נעמד על הגבעה עוד לפני קום המדינה, כאשר היה כאן בארה"ק ציבור מועט שבמועט, וזעק "אני רואה פה אלפי תלמידים". היו שחשבו שמא אדם שעבר את השואה האיומה אינו חש בטוב. אלפי תלמידים? הלא אין כאן אפילו מנין!

היה שם מרן רבי יחזקאל סרנא זצוק"ל ראש ישיבת חברון, ושאלו: "הרב חולם?", השיב לו מרן הרב מפוניבז' זצוק"ל: "אכן אני חולם, אבל איני חולם ישן, אלא חולם ער!".

ובין הקומץ הקטן הזה של בני העלייה, היו האחים הקדושים מרן הגרי"ג ומרן הגר"י אדלשטיין זצוק"ל, יחד עם עוד ששה תלמידים. האם מבינים אנו מהו כוחו של חלום? מהו הכוח הפועל בנפעל?!

כך צועדים צעד ועוד צעד גם בלימוד המוסר, וגם בלימוד התורה שהנחילונו בעיון ובהבנה. צעד אחר צעד, פסיעה אחר פסיעה. "כי אם בתורת ה' חפצו", מתוך תשוקה וחשקת הלב, ולבסוף זוכים ל"ובתורתו יהגה תשוקה וחשקת הלב, ולבסוף זוכים ל"ובתורתו יהגה יומם ולילה" - שנקראת התורה על שמו, כי הוא כבר חלק ממנה!

"הדרן עלך מאה שנות תורה והדרך עלן..."

בשעות קודם פטירתו עשה מרן 'הדרן עלך', הדרן עלך על כל התורה שלמד במאה שנים של תורה, ומה נאמר בהדרן - "דעתן עלך ודעתך עלן". לא רק אנו חושבים על התורה, אלא גם התורה חושבת עלינו. נפש עמל - עמלה לו!

איך אפשר למסור שיעור, כשהרופאים מדברים על קריסת מערכות?! איך אפשר? כיון שמי שנושא כתר תורה, מי שלומד תורה ומתחבר - הוא עצמו תורה! הוא עצמותה של תורה! לכן 'דעתן עלך אורייתא קדישתא ודעתך עלן'!

זו הייתה מהותו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל, שמחייב כל אחד ואחד מאיתנו. אף אחד לא ביקש ממך להיות עם זיכרון פנומנלי, אף אחד לא ביקש ממך להיוולד עילוי שבעילויים. לא! צעד אחר צעד, שלב אחר שלב, עד שהתורה הופכת להיות תורה דיליה, ומאירה את חייו בבחי' "נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר".

יה"ר שנזכה להידבק במעלתו, ותהא נשמתו צרורה בצרור החיים והשלום, ויעתיר תפילה לפני צור שוכן מעונה, עדי יבולע המות לנצח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים, אכי"ר.

מאודי האומה

רבינו יוסף יצחק שלוש זצוק"ל
אב"ד עדת המערבים ומחכמי ישיבת פורת יוסף / ל' סיון ה'תש"ך

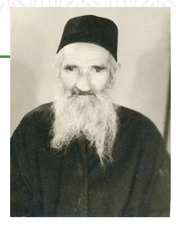

רבינו **יוסף יצחק שלוש** נולד **במרקש שבמרוקו** בשנת ה'תר"ן, לאביו רבי **דוד שלוש** זצ"ל ולאמו מרת סולטנה ע"ה. אביו היה ת"ח מופלג אשר כיהן כראש ישיבה חשובה במרקש שהעמידה תלמידים רבים בדרום מרוקו. רבינו נולד לאביו בהגיעו לגבורות, לאחר שכל ילדיו מתו בקטנותם. בהגיעו לגיל שנתיים חלה גם יוסף הקטן ונטה למות, ומסופר כי אביו הגדול התחנן בתפילה לפני ארון הקודש על נפש בנו וביקש שתהא נפשו שלו תחת נפשו. ואכן כך הוה - הילד הבריא, ולאחר זמן קצר נפטר רבי דוד. לחינוכו דאגו אנשי הקהילה במרקש, ובשנת ה'תרפ"ג, בהגיעו לגיל מצוות, עלה יחד עם אמו ואחותו הקטנה לירושלים והצטרף לישיבת "טובי ישבעו" של **חכם יוסף חיים הכהן** זצוק"ל - רבה של עדת המערבים בירושלים.

בתקופת **מלחמת העולם הראשונה** נאלץ לעזוב את ארץ ישראל בשל היותו נתין צרפתי. לאחר המלחמה, בשנת ה'תר"פ חזר לירושלים, ובשנת תרפ"ב נשלח כשד"ר מטעם קהילת המערבים לארצות צפון אפריקה כדי לאסוף כסף עבור בני הקהילה. כיון שסירב ליהנות מכספי הציבור, אחר חזרתו לירושלים החל לעסוק מעט במסחר תשמישי קדושה, יחד עם חברו מהישיבה, הגאון רבי **עמרם אבורביע** זצ"ל, רבה של פ"ת. במלאכה זו עסק עד אחרית ימיו.

בשנת ה'תרפ"ט התמנה לחבר ועד עדת המערבים בירושלים, ובשנת ה'תר"צ התמנה לדיין בבית הדין של עדת המערבים, לצידם של הדיינים רבי **שמואל עזראן**, רבי **שלום אזולאי** וחברו הקרוב רבי **עמרם אבורביע** זצוק"ל.

רבינו היה מעורב מאד בחיי קהילתו, ונודע לשם בחריצותו ומסירותו בכל מלאכת הקודש ובצרכי הציבור, ובמיוחד בכל ענייני החברה קדישא אשר הוזנחה לפני כן. ידועה הקפדתו וזהירותו המופלגת שלא להלין את המת כמנהג ירושלים, ועשה זאת במסירות גם בתנאים קשים של מזג אוויר ואף בעתות מלחמה.

במשך שנים רבות לימד **בישיבת פורת יוסף** בעיר העתיקה, תחת הנהגתו של מרן ראש הישיבה **רבינו עזרא עטיה** זצוק"ל. בין תלמידיו נמנו מרן **הגר"ע יוסף** זצוק"ל, רבה של פנמה **הג"ר ציון לוי** זצ"ל ועוד.

משנת **תשט"ז** ועד לפטירתו שימש אב"ד ורבה של **עדת המערבים בירושלים**.

רבינו יושב ולומד **בהתמדה עצומה**, ורכש ידיעות עצומות ברחבי התורה כולה. עם זאת, ראה את הצורך לחזק ולגדר את גבולות החינוך והקדושה, וכבר בהיותו בן כ"ב שנים ייסד **תלמוד תורה** בירושלים, אשר זכה להמלצות ולתמיכת **גדולי ירושלים** דאז.

מלחמת העולם הראשונה נאלץ לעזוב את ארץ ישראל בשל היותו נתין צרפתי. לאחר המלחמה, בשנת ה'תר"פ חזר לירושלים, ובשנת תרפ"ב נשלח כשד"ר מטעם קהילת המערבים לארצות צפון אפריקה כדי לאסוף כסף עבור בני הקהילה. כיון שסירב ליהנות מכספי הציבור, אחר חזרתו לירושלים החל לעסוק מעט במסחר תשמישי קדושה, יחד עם חברו מהישיבה, הגאון רבי **עמרם אבורביע** זצ"ל, רבה של פ"ת. במלאכה זו עסק עד אחרית ימיו.

בשנת ה'תרפ"ט התמנה לחבר ועד עדת המערבים בירושלים, ובשנת ה'תר"צ התמנה לדיין בבית הדין של עדת המערבים בירושלים, לצידם של הדיינים רבי **שמואל עזראן**, רבי **שלום אזולאי** וחברו הקרוב רבי **עמרם אבורביע** זצוק"ל.

רבינו היה מעורב מאד בחיי קהילתו, ונודע לשם בחריצותו ומסירותו בכל מלאכת הקודש ובצרכי הציבור, ובמיוחד בכל ענייני החברה קדישא אשר הוזנחה לפני כן. ידועה הקפדתו וזהירותו המופלגת שלא להלין את המת כמנהג ירושלים, ועשה זאת במסירות גם בתנאים קשים של מזג אוויר ואף בעתות מלחמה.

במשך שנים רבות לימד **בישיבת פורת יוסף** בעיר העתיקה, תחת הנהגתו של מרן ראש הישיבה **רבינו עזרא עטיה** זצוק"ל. בין תלמידיו נמנו מרן **הגר"ע יוסף** זצוק"ל, רבה של פנמה **הג"ר ציון לוי** זצ"ל ועוד.

משנת **תשט"ז** ועד לפטירתו שימש אב"ד ורבה של **עדת המערבים בירושלים**.

רבינו נולד כדמות נערצת על כל סביבתו, ענוותן כהלל, וכל ימיו ברח מן הכבוד כבורח מן האש למרות היותו ת"ח גדול. תמיד היה מתחמק מהזמנות של כיבודים וישיבה ב"מזרח" ובחכמה רבה היה מחפש לו קרן זווית לשבת בה, כשקטן וגדול שווים בעיניו.

זכה לבנים ת"ח מופלגים, הג"ר **דוד שלוש** זצ"ל - רבה של נתניה למעלה מיובל שנים, אשר ייסד בה ממלכה של תורה מפוארת, הג"ר **אברהם שלוש** זצ"ל - רבה של כפר סבא. בתו אביגיל נישאה לג"ר **נסים עזראן** זצ"ל - ראש ישיבת **'בית שמואל'** בירושלים. בשנת תש"ע נדפס חיבורו הראשון של רבינו מכת"י, **'דברי יוסף'**, דרשות ע"ת ומועדים.

רבינו נלב"ע ביום ל' בסיון ה'תש"ך ומנוחתו כבוד בהר המנוחות. ת.נ.צ.ב.ה.

מהפכת הסמינרים תשפ"ג – פרויקט מיוחד

הרקע למהפכה

המצוקה ברישום לסמינרים ספרדיים בירושלים (ומחוצה לה), הפכה בשנים האחרונות לאחת הסוגיות הכואבות והמדממות בציבור אנ"ש ובכלל.

מדי שנה מאות משפחות, חלק גדול מהן - משפחות מצוינות מהעידית שבעידית, נתקלו בקשיי רישום רבים מאוד, כאשר הסמינרים הגדולים והמובילים מגבילים את כמות הנכנסות בצורה שיצרה קושי רב מאוד ותחושות קשות, אך מאידך - הקשתה על האפשרות להקים מוסדות איכותיים במקביל.

לאורך השנים, אחד הלוחמים הגדולים והידועים למען בנות עמלי התורה היה הרב **צביקה כהן** הי"ו סגן רה"ע ויו"ר תנועת ש"ס בירושלים, אשר לחם בחירוף נפש על הכנסת הבנות במוסדות איכותיים כביכול היו בנותיו שלו, ומאות הורים היו פונים אליו לקבל סיוע, אשר הוגש מצידו בחמימות ובאכפתיות גדולה.

השיבוצים - הפתרון שהפך למעמסה...

אחד הפתרונות אשר הובאו על ידי הרב צביקה כהן היו "השיבוצים", אשר במסגרתם הכניסה העירייה מתוקף חוק חינוך חובה בנות איכותיות לסמינרים הגדולים. ברם, בחלוף השנים הפתרון הלך ואיבד את האפקטיביות שלו מכמה טעמים:

א. הסמינרים הגדולים דאגו להתמלא מראש עד אפס מקום, ובשלב השיבוצים כבר לא נותר מקום לשבץ בהם. עובדה זו גרמה לעירייה לדרוש מהם לשריין מראש סך מקומות מוסכם, שאליו ישבצו את הבנות. אלא שהם בתורם דאגו לתמרן ולהחליט מראש מיהן הבנות שבכיכול לא תתקבלנה בשלב ראשון לסמינר, אלא רק בשיבוצים.

ב. חלק מהבנות שנכנסו במתכונת זו חוו יחס שלילי ונחשבו לפחותות ברמתן.

ג. העירייה הייתה נתונה במידה רבה ללחץ המופעל על ידי מוסדות מסוימים, אשר בתמורה להסכמה על שיבוץ מסוים - דרשו תקציבי פיתוח, הרחבות ועוד.

ד. גם השיבוצים לא פתרו את הבעיה, מאחר ושנים קודמות גם אחר השיבוצים נותרו בנות רבות בביתן.

ה. למותר לציין כי כל השיח של שיבוצים, חלוקת התלמידות לקטגוריות של א-א', א', ב' וכו' כביכול היו כירקות השדה, יוצרת נמיכות קומה ותלות מיותרת לחלוטין.

מסיבות אלו ועוד, הבינו גורמים אכפתיים כי מערך השיבוצים אשר בתחילת דרכו הועיל מאוד לאלפי בנות, הפך בחלוף השנים למעמסה שרק מעכבת את ההתפתחות הבריאה בשוק.

חוברת 'די'

לאור המצוקה הגדולה אשר הגיעה לשיאה בקיץ תשפ"ב, גורמים ציבוריים מסוימים החלו בחשיבה מחודשת על הענף, כיצד אפשר וכדאי להביאו אל פתרונו לכתחילה.

בחורף תשפ"ג יצאה לאור חוברת הנושאת את הכותרת "די!", אשר פרטה באריכות וברחיטות את הנזקים העצומים הצומחים מהשיבוצים, וקראה לנוגעים בדבר לבטל את המוסד מיסודו, ולאפשר לשוק להבריא ולתקן את עצמו במתכונת 'שוק חופשי'.

החוברת התקבלה בהתלהבות רבה על ידי ציבור עמלי התורה, ורבנן ותלמידיהון הסכימו עם הדברים עד מאוד. לפיכך נבקטו פעולות וצעדים נוספים כדי לקדם את הנושא.

ביטול השיבוצים

גם בהנהגה הפוליטית, תוך חשיבה מעמיקה ומחודשת בנושא, הוחלט כי הגיעה העת לבטל את השיבוצים במתכונתם הקיימת (ככה"נ בלי קשר לחוברת הנ"ל), והעירייה הודיעה למנהלות בתי הספר ולסמינרים כי החל מהשנה מתכונת השיבוצים משתנה, וכי אין צורך לשריין מקומות כבעבר. מי שממילא סומנה כמי שתתקבל בשיבוצים - שתקבל תשובה חיובית מראש, ומי שלא - לפחות שתדע זאת מוקדם ולא תשלה את עצמה עד שלב מאוחר מדי...

עם זאת, הובהר לסמינרים כי אל להם להוריד בשום אופן את כמות הנרשמות מדי שנה (ואת היחס המגזרי בתוכן...), כך שלא תהיינה כאלו שתיפגענה מהמהלך.

יודגש כי כל בת שלא נכנסה השנה לסמינרים הגדולים - אין זו תוצאה של ביטול השיבוצים, משום שגם אם היו שיבוצים **היא לא הייתה נכללת בהן**, ואלו שהיו נכנסות בשיבוצים - פשוט נכנסו בשלב מוקדם יותר של השנה, בלי ציפייה מפרכת ומורטת עצבים.

במקביל, פעל הרב צביקה כהן במרץ כדי לחזק ולבסס את הסמינרים הקיימים בתוספת תקציבים ופעילות חשובה, כדי לתמוך בקיומם של מוסדות איכותיים שיתנו מענה לציבור עמלי התורה האיכותי ולכל דרישותיו.

המצוקה הזמנית

אמנם, ביטול השיבוצים יצר מצוקה זמנית בחודשי החורף, משום שהורים שקבלו תשובות שליליות - הבינו מאידך כי לעירייה אין איך לסייע להן מול הסמינרים הגדולים אשר התמלאו כבר מראש (באלו שלולי ביטול השיבוצים - היו מקבלות גם הן תשובות שליליות, ונכנסות בשלב מאוחר יותר, כאמור).

מציאות זו יצרה מצב בו כמאה ועשרים משפחות נותרו במצב בו אין להן כל מענה!

מרכז ההכוון

בשל המצוקה הזו, הוחלט על ידי גדולי ישראל להקים גוף זמני בשם **"מרכז ההכוון ברישום לסמינרים"**, אשר יסייע להורים בקושי ובמצוקה שאליהן הם נקלעו. את פעילות המרכז ליוו מרן ראש הישיבה **הגר"מ צדקה שליט"א**, מרן ראש הישיבה **הגר"א סלים שליט"א**, ומרן הגאב"ד **הגרש"י זעפראני** שליט"א אשר הורה על הקמת המרכז ומכוון כל פרט ופרט בניהולו.

המרכז הוקם כיוזמה עצמאית של **הרב ישראל כהן** - מראשי איגוד עמלי התורה, במימון פרטי, וללא כל תמיכה עירונית, מפלגתית או כל גורם ממסדי אחר, זאת במטרה לשמור על אובייקטיביות המרכז כמקום נטול פניות אשר מטרתו לסייע להורים ולתמידות במצוקתן ותו לא.

המרכז התבסס על שלוש מחלקות נצרכות;

א. **מחלקת מידע** - המאפשרת לכל הורה לקבל מידע נגיש ובקלות רבה על כל מוסד שירצה ברמה המכנית והעקרונית, מיקום, מספר תלמידות, אנשי הצוות, רמה לימודית ועוד - זאת במקום לעמול להשיגו במשך זמן ועמל רב.

ב. **מחלקת תמיכה** - המקיימת פגישות חינמיות עם נשות טיפול מקצועיות, במטרה לעודד ולתמוך את התלמידות החוות תקופה קשה מאוד ולחצים רגשיים אדירים.

ג. **מחלקת סיוע** - המלצות, הכוונה, ייעוץ והפניה למוסדות השונים, וכן תיאום ויצירת קשר עם מנהלי המוסדות ואף הפעלת לחצים במידת האפשר והצורך.

מיד עם ההכרזה על פתיחת המרכז - באו לפתחו עשרות פניות מהורים, והתקבלו בברכה על ידי צוות הסיוע של המרכז אשר ליוו ומלווים אותם עד למציאת פתרון ראוי. יודגש כי העקרון המוביל במרכז הוא לסייע אך ורק על פי רצון ההורים ובחירתם, ולא לתעדף או לדרבן פניה למוסד זה או אחר.

עד כה פנו למרכז מעל מאה משפחות, וקבלו מענה מקצועי אשר סייע להן רבות. המרכז יהיה פעיל א"ה לפחות עד לסוף חודש תמוז. הורים ומשפחות אשר חפצים להיעזר במרכז ובפעילותו, יכולים ליצור קשר בטל' 02-50-11-434 או לפנות למייל: 613seminar@gmail.com

בשורות טובות: הקמת סמינרים חדשים לבני תורה וחיזוק הקיימים

ב"ה כחלק מהשינויים המבורכים שבוצעו בתחום, הורגשה תנופת התחדשות רבתי בענף כאשר סמינרים חדשים קמים עבור משפחות בני התורה, זאת לצד הסמינרים הקיימים אשר גם הם עמלו על חיזוק הרישום וכן התחדשות ורענון למתכונות הקיימות.

סמינר הכתר

סמינר הכתר בנשיאות הגאון **רבי דוד אברהם שליט"א** - ראש ישיבות בנין אב, אשר הוקם כבר בשנה שעברה, התמודד עם אתגרים ייחודיים בשל הקשיים ששררו בענף בשעתו, וחרף זאת הצליח לבצע רישום איכותי ולפתוח את שנה"ל תשפ"ג עם כיתה קטנה ואיכותית מאוד. השנה, לאורך חודשי החורף פעלה הנהלת הסמינר ביתר שאת על חיזוק הסמינר בכל המובנים, וב"ה נכון לעכשיו הצליחו להגיע לרישום של כיתה איכותית באופן חסר תקדים, של תלמידות מצוינות מאוד וממשפחות בני אברכים ובני תורה מסלתה ושמנה של העיר. כפי המסתמן, הסמינר עומד להפוך לסיפור נוסף של הצלחה א"ה, לצד רשת תלמודי התורה "מוסדי עולם" אשר יצא שמם לשם ולתהילה כנחשונים המובילים את דרכם של בני האברכים.

סמינר הישן

בשורה נוספת התבשרנו השנה עם הקמת סמינר חדש על ידי **מכון בית יעקב למורות** ('**הסמינר הישן**') בנשיאות מרן ראש הישיבה הגאון הגדול **רבי אברהם סלים** שליט"א, בקונספט ייחודי המביא גם הוא בשורה גדולה לציבור. במתווה זה, מוקם סמינר כחלק מסמינר הישן עם כל יתרונותיו העצומים, הותק והניסיון הרב שצבר בעשרות שנות קיומו, הצוות האיכותי והמסלולים המובחרים, וכל זאת בבעלותם ובהתווייתם של רבותינו שליט"א בצורה אשר תוודא את הפיכת המקום לסמינר איכותי ומשגשג תוך מניעה ודאית של החשש שמא יהפוך המקום למשני בחשיבותו ביחס למקורו וכו'. ב"ה גם סמינר זה ערך רישום איכותי ביותר, ובימים אלו ממש ממלא את המקומות האחרונים בכיתת המיוסדים, המורכבת כולה מתלמידות מצוינות ממש וממשפחות אברכים ובני תורה מעולות.

חיזוק וחידוש הסמינרים הקיימים

כפי שסוקר בלוח הקהילות בחודשים הקודמים, גם הסמינרים הקיימים חוו תנופת פיתוח נרחבת, זאת תודות לשינויים המבורכים בענף וביטול השיבוצים, וכן תקציבים ערוניים נדיבים אשר הוושגו במאמץ מרובה על ידי **הרב צביקה כהן**, אשר כאמור קיבל על עצמו לפעול ביתר שאת למען הצלחת המוסדות הקיימים והחדשים, למען הבאת הענף אל פתרונו העמוק והאמיתי - בנייה עצמאית של ציבורנו לכתחילה וללא תלות באחרים. בשורות על חידושים ופיתוחים משמעותיים שמענו בין היתר על הסמינרים "**בנות אלישיב**" בראשות הרה"ג רבי **יהושע שרבאני שליט"א**, "**איילת השחר**" בראשות הרה"ג רבי דניאל ויצמן שליט"א ועוד רבים חשובים עמם, אשר מזה שנים מחזיקים ברמה איכותית וגבוהה אך כעת עמלו במרץ לשיפור וחיזוק נוסף של הסמינר, הצוות והרישום.

התקווה

ב"ה ההתפתחות הברוכה בתחום הסמינרים משמחת ומרגינת לב, היות ותחום זה ייצר כאב וסבל רב עד מאוד מזה שנים רבות, והצורך בשינויים משמעותיים בער יותר מאי פעם. לפיכך השינויים שנערכו אשר מאפשרים לכל אברך ולכל בן תורה לשלוח את בתו למוסד בו היא רצויה לכתחילה ללא תלות בחברותיה, ללא שתסווג ב'תוויות' א', ב' וכו', וללא שיצטרך לבו לפעום בחשש שנים רבות קודם לכן.

כמובן, שהאפשרויות מן העבר לא נבעלו ובכוונה תחילה, וכל מי שחפץ לשלוח דווקא למוסד בנוסח אחר - האפשרות פתוחה לפניו כבימי קדם, ואיש לא חסם את דרכו (זאת בתנאי שאכן יעמוד בדרישות המכסות ויתקבל לשם, כמובן). אך כעת גם עבור ציבורים שלא הורגלו בכך - הגיעה עת חדשה בה כל אחד יכול לשלוח למוסד איכותי לכתחילה, ללא לחצים נפשיים לא מוצדקים, ללא פסילה לא הוגנת ובאופן המכובד, הרצוי והנעלה ביותר.

העובדה היא כי מהלך זה של ביטול השיבוצים נחל הצלחה גדולה ב"ה, ובשונה משנים עברו, השנה כמעט כל התלמידות הסתדרו במקומות שבהם חפצו, ובשלב זה נותרו תלמידות מעטות שטרם קבלו החלטה סופית לגבי השנה הבעל"ט, רובן בקשר קרוב עם מרכז ההכוון לבחינת הפתרונות האפשריים.

מרנן ורבנן גדולי ישראל וראשי הישיבות שליט"א אשר השתתפו בכינוסי הסמינרים השונים ונטלו חלק משמעותי בהגייה ובהובלה של המהלך כולו, מודים ומברכים על התהליך המבורך אשר מהווה שלב נוסף לקראת ביסוס ובניין ציבור עמלי התורה, ונצעד נוסף לקראת תיקון העולם במלכות ה'.

לוח הקהילות ימשיך לעקוב אחר ההתפתחות המבורכת, ולהביא את הדברים בפני קהל יראי ה' עמלי התורה עד לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ד.

בשורה משמחת!

קופת רבותינו שע"י איגוד עמלי התורה פועלת בעז"ה לנכש שת"פ עם קרן 'למחייתם' ברחבי קהילות הקודש.

גבאים שאין נציג בקהילתם יכולים ליצור קשר עם הרב ישראל כהן בטל' 054-849-3335

קופת רבותינו פועלת לשת"פ איכותי עם קרן הכוונה וסיוע כלכלי למשפחות במצוקה, למען אברכים מקהילות איגוד עמלי התורה הזקוקים לכך.

ניתן לפנות לקו הקופה בטל' 1800-202-200

אי"ה בקרוב תיערך חלוקת מלגות למשפחות מעוטות יכולת מבני הקהילות ע"פ הוראת מרן הגאב"ד שליט"א.

פרטים נוספים בקרוב.

קופת רבותינו

הקרוב קרוב קודם 1800-202-200

הלכות והליכות

ליטול כסף מקופת צדקה בביה"כ ע"מ להשיב באשראי

שאלה: נתקעתי בלא כסף מזומן בכיס, ואני צריך כמה שקלים לרכישת דבר מאכל, האם מותר לקחת מקופת הצדקה שבבית הכנסת, ולהחזיר להם מיד אח"כ פי שנים באשראי במערכת 'נדרים פלוס'?

תשובה מאת הרה"ג דוד אוחיון שליט"א מורה צדק בענייני חו"מ:

נטילת כסף ללא רשות הבעלים נחשב לגזל, גם אם הנך עושה זאת על מנת לשלם לאחר מכן פי שנים.

אולם אם תחילה תתרום באשראי סכום הגבוה משמעותית מכפי שהנך מעוניין לקחת, תוכל אח"כ לקחת כסף מקופת הצדקה לעצמך.

מקורות וגימוקים:

בגמרא (ב"מ סא:) איתא, לא תגנבו דכתב רחמנא למה לי, לכדתניא לא תגנוב על מנת לשלם תשלומי כפל. וכן פסק השו"ע (חו"מ סימן שמ"ח סעיף א') אסור לגנוב אפילו כל שהוא, ואפילו על מנת להחזיר, או כדי לשלם תשלומי כפל.

כן מבואר גם בדברי הגמרא (ב"ק ס:) על הפסוק "ויתאווה דוד ויאמר מי ישקני מים מבור בית לחם", שהתאווה ליטול גדיש שעורים מישראל ליתן לבהמתו, על מנת לשלם בגדיש עדשים מפלשתים, ועל זה השיבוהו "חבול ישיב רשע גזילה ישלם".

אמנם בראש"ש (שם סימן י"ב) כתב לחדש שאין אסור אלא כאשר נוטל תחילה ורק אח"כ מחזיר, אולם אם מזכה תחילה על ידי אחר את גדיש העדשים לישראל, ושאי לאחר מכן ליטול מהם את גדיש השעורים אף בלא לקבל את רשותם. וכדברי הרא"ש פסק השולחן ערוך (חו"מ סימן שנ"ט סעיף ב'), שאם התשלום על הגזלה הוא בעין, והוא יפה מהדבר שלוקח, רשאי לקחת אם שילם תחילה.

לאור האמור, בנידון השאלה שלפנינו, אם יתרום תחילה באשראי סכום גבוה מכפי שמעוניין לקחת, יהא רשאי לאחר מכן ליטול מקופת הצדקה לעצמו.

אמנם נראה שיש צורך שיתרום סכום גבוה משמעותית ממה שלוקח, הואיל ויסוד ההיתר בזה הוא מדין 'זכין לו לאדם שלא בפניו', כפי שכתב הסמ"ע (ס"ק ח') דאמרינן מסתמא ניחא ליה וזכין לאדם שלא בפניו. לפיכך מסתבר שרק כאשר תרומתו גבוהה יותר באופן משמעותי שייך לומר דמסתמא ניחא לגבאי הצדקה בכך. נוסף על כך, על מנת להתיר להשתמש בכספי צדקה יש צורך שתהנה הקופה מכך, כמבואר בשו"ע (יו"ד סימן רנ"ט סעיף א').

לשאלות לקו בית ההוראה ניתן לחייג לטל': 02-99-110-99

מקהילות הקודש

כנס חירום למען קהילת "מסילת ישרים" רמות א'

בשל תכנית לפינוי בני הקהילה ממשכנם הנוכחי שלא כדין ובניגוד לסיכומים הברורים בנושא, נערך כינוס חירום על ידי בני הקהילה בהשתתפות רבנים ונציגי ציבור בו הבהירו: האולם יישאר בידי הקהילה בכל מחיר.

אושרה ההקצאה לקהילת בני תורה רמות ג' ירושלים

ב"ה מתבשרים אנו על אישור הקצאה רחבת ידיים לקהילת בני תורה חניכי הישיבות רמות ג' בירושלים, אחר תקופה ממושכת של מאמצים מרובים. במקביל אוצה"ס מתרחב והקהילה גדלה כל העת.

מתחם ההקצאה שאושר לקהילת בני תורה

הספריות החדשות לפני הרכבה

שבת מרוממת בשכונה החדשה רמת בית שמש ד' 3 עם מרן הגאב"ד שליט"א

תושבי בית שמש רמה ד' 3 זכו לארח את מרן הגאב"ד הגאון הגדול רש"י זעפראני שליט"א נשיא איגוד עמלי התורה שטרח ובא לשבות במחיצת קהילות האברכים בשכונה החדשה על מנת לחזק ולעודד את הקמת קהילות הקודש וביסוס מוסדות החינוך בשכונה.

מעמד בת"ת ברכת יצחק

מרן שליט"א בריקוד עם ראשי קהילת האברכים במוצש"ק

ב'קופת רבותינו' שע"י איגוד עמלי התורה מגבשים שיתופי פעולה ובשורות נפלאות שיפורסמו בקרוב

הידיעות המורחבות במגזין "הקהילות" המופץ בכל רחבי ארה"ק

**'קופת רבותינו' שע"י איגוד עמלי התורה בנשיאות מרן הגאב"ד הגרש"י זעפראני שליט"א שוקדים בימים אלו על גיבוש מספר שיתופי פעולה מבורכים לתועלת ציבור האברכים ועמלי התורה, ובין היתר שת"פ עם קרן 'למחייתם', סיוע והכוונה